

ภูมิอากาศจังหวัดสุพรรณบุรี

ที่ตั้งและอาณาเขต

สุพรรณบุรีเป็นจังหวัดในภาคกลาง ตั้งอยู่ทางตะวันตกของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 164 กิโลเมตร ประมาณละติจูด 14° เหนือ ลองจิจูด 100° ตะวันออก มีเนื้อที่ประมาณ 5,349.04 กิโลเมตร และมีอาณาเขตติดต่อกับบริเวณต่าง ๆ ดังนี้ คือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดอุทัยธานีและชัยนาท
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดนครปฐม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	จังหวัดอ่างทอง พระนครศรีอยุธยา และสิงห์บุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดกาญจนบุรี

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำ ลำคลองและหนองบึงโดยทั่วไป พื้นที่ทางด้านตะวันตก ตะวันตกเฉียงเหนือและบางส่วนของด้านเหนือส่วนใหญ่มีสภาพเป็นป่าไม้และภูเขา มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านตลอดแนวจากเหนือจรดใต้ และบริเวณสองฝั่งของแม่น้ำเป็นที่ราบลุ่ม เหมาะสำหรับการทำนา และเพาะปลูก

ลักษณะอากาศทั่วไป

จังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุม 2 ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือปกคลุมในช่วงฤดูหนาว ทำให้จังหวัดสุพรรณบุรีประสบกับสภาวะหนาวเย็นและแห้งกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดปกคลุมในช่วงฤดูฝน ทำให้มีฝนและอากาศชุ่มชื้น

ฤดูกาล

พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งฤดูกาลของจังหวัดสุพรรณบุรีออกเป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่มีคุณสมบัติเย็นและแห้งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ แต่เนื่องจากจังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ในภาคกลางอิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมในช่วงฤดูหนาวจะช้ากว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีอากาศหนาวเย็นช้ากว่าสองภาคดังกล่าว โดยเริ่มมีอากาศหนาวประมาณกลางเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป

ฤดูร้อน เริ่มเมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลงคือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดในเดือนเมษายน แต่มีบางปีที่อากาศร้อนจัดที่สุดอยู่ในเดือนพฤษภาคมเช่นปี 2506

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพัดผ่านบริเวณภาคกลางและภาคเหนือเป็นลำดับในระยะนี้ ทำให้มีฝนตกชุกขึ้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกมากที่สุดในรอบปีและเป็นช่วงที่มีความชื้นสูงเช่นเดียวกับเดือนตุลาคม

อุณหภูมิจังหวัดสุพรรณบุรี

เนื่องจากจังหวัดสุพรรณบุรีมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำ ลำคลอง และหนองบึงโดยทั่วไป โดยมีภูเขาเตี้ย ๆ อยู่บ้างเป็นบางส่วนทางตอนเหนือ จึงมีอุณหภูมิค่อนข้างสูงและมีอากาศร้อนอบอ้าวในฤดูร้อน ส่วนในฤดูหนาวไม่หนาวมากนัก มีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี 28.4 องศาเซลเซียส เคยตรวจวัดอุณหภูมิต่ำที่สุดได้ 7.5 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2542 ที่สถานีอุตุนิยมวิทยาเกษตร อำเภออู่ทอง ส่วนอุณหภูมิสูงที่สุดวัดได้ 42.6 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2506 ที่อำเภอเมือง

ฝน

จังหวัดสุพรรณบุรีมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำลำคลอง และหนองบึงอยู่ทั่วไป ทำให้ปริมาณฝนไม่แตกต่างกันมากนัก โดยมีปริมาณฝนรวมตลอดปีอยู่ในช่วง 900 - 1,200 มิลลิเมตร เว้นแต่บริเวณบางพื้นที่ของอำเภอด่านช้าง ที่มีปริมาณฝนรวมตลอดปีมากกว่า 1,200 มิลลิเมตร สำหรับฝนที่ตกในจังหวัดสุพรรณบุรีนี้เป็นฝนที่เกิดในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในช่วงฤดูฝนเป็นส่วนใหญ่และบางปีในช่วงฤดูฝนนี้อาจมีพายุดีเปรสชันผ่านเข้ามาในบริเวณจังหวัดสุพรรณบุรีหรือใกล้เคียง ทำให้ปริมาณและการกระจายของฝนเพิ่มขึ้น ปริมาณฝนตลอดปี 982.7 มิลลิเมตร และมีฝนตก 103 วัน สำหรับเดือนที่มีฝนตกมากที่สุดในจังหวัดนี้คือเดือนกันยายน มีปริมาณฝนเฉลี่ย 218.6 มิลลิเมตร และมีฝนตก 18 วัน ปริมาณฝนมากที่สุดใน 1 วัน วัดได้ 190.4 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2548

พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านเข้าสู่บริเวณจังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนใหญ่เป็นพายุดีเปรสชันที่มีกำลังอ่อนหรือเป็นพายุดีเปรสชันที่อ่อนกำลังลงจากพายุโซนร้อนและความรุนแรงมีไม่มากนัก แต่ส่งผลให้มีฝนตกหนัก ลมกระโชกแรงและเกิดน้ำท่วมบางพื้นที่รวมถึงเกิดความเสียหายต่อสาธารณูปโภคต่าง ๆ ได้ ซึ่งพายุนี้มักเกิดในช่วงฤดูฝนโดยส่วนมากเกิดในทะเลจีนใต้และมีบางส่วนที่เกิดทางมหาสมุทรแปซิฟิก คัดค้านตะวันตกเคลื่อนตัวผ่านประเทศเวียดนามและลาวเข้ามาทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย หากพายุดังกล่าวยังคงมีกำลังแรงอาจเคลื่อนตัวเลยไปถึงภาคเหนือหรือตรงมายังภาคกลาง โดยเฉพาะเดือนกันยายน และตุลาคม

จากสถิติในคาบ 72 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 – 2565 พบว่ามีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านจังหวัดสุพรรณบุรีทั้งหมด 6 ลูก ซึ่งมีกำลังแรงขณะเคลื่อนผ่านเป็นพายุดีเปรสชันทั้งหมด โดยเคลื่อนเข้ามาในเดือน พฤษภาคม 1 ลูก (2504) เดือนกรกฎาคม 1 ลูก (2494) เดือนกันยายน 2 ลูก (2506, 2515) และเดือนตุลาคม 2 ลูก (2517, 2526)

ที่ตั้งสถานีอุตุนิยมวิทยาในจังหวัดสุพรรณบุรี

สภาวะอากาศที่จัดทำขึ้นนี้มาจากผลการตรวจของสถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี (ประมาณละติจูด $14^{\circ} 28'$ เหนือ ลองจิจูด $100^{\circ} 08'$ ตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 7 เมตร) และสถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี (กลุ่มงานเกษตร) (ประมาณละติจูด $14^{\circ} 03'$ เหนือ ลองจิจูด $99^{\circ} 08'$ ตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 6 เมตร) ซึ่งได้ทำการตรวจสอบประกอบอุตุนิยมวิทยาต่าง ๆ วันละ 8 เวลา คือ เวลา 01.00, 04.00, 07.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 และ 22.00 น. แล้วส่งรายงานผลการตรวจไปยังกรมอุตุนิยมวิทยาเพื่อรวบรวมและจัดทำข้อมูลสถิติภูมิอากาศ ซึ่งสามารถติดต่อขอข้อมูลได้โดยตรงกับสถานีฯ ตามที่อยู่ดังต่อไปนี้

สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี ตั้งอยู่เลขที่ 2/1 ม.4 ถ.มาลัยแมน ต.รั้วใหญ่ อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี 72000 โทร. (035) 555242

สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี(กลุ่มงานเกษตร) ตั้งอยู่ภายในศูนย์วิจัยพืชไร่นุสพรรณบุรี อ.อุทอง
จ.สุพรรณบุรี 72160 โทร. (035) 553002

หมายเหตุ - สถิติภูมิอากาศที่เป็นค่าเฉลี่ยใช้ข้อมูล คาบ 30 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 – 2563
- สถิติภูมิอากาศที่มีค่าเป็นที่สุดใช้ข้อมูล ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 – 2565

ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา
มกราคม 2566